

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 9ΗΣ ΜΑΪΟΥ 1995

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΜΑΝΟΥΣΟΥ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΘΕΟΛΟΓΙΔΗ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΜΑΝΟΥΣΟΥ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ

‘Η ἀποφινὴ ἔκτακτη συνεδρία τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἔχει ώς ἀντικείμενο τὴν ὑποδοχὴν τοῦ νέου ἀντεπιστέλλοντος μέλους της κ. Ἀθανασίου Θεολογίδη, καθηγητοῦ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Minnesota, εἰδικευμένου στὴν Ὀγκολογία - Αἰματολογία, κλάδους ποὺ κατέχουν ἐξέχουσα θέση στὸν εὐρύτερο τομέα τῆς Μοριακῆς Βιολογίας, ὅπως ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τοὺς εἰδικούς.

‘Η ἀρμόδια Α' Τάξη τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν τῆς Ἀκαδημίας ἀνέθεσε στὸν κ. Γεώργιο Μερίκα, μέλος της, νὰ μιλήσει γιὰ τὸ ἔρευνητικὸ καὶ συγγραφικὸ ἔργο τοῦ κ. Θεολογίδη καὶ γενικότερα γιὰ τὶς ἐπιστημονικὲς του δραστηριότητες.

Πρὶν νὰ δώσω τὸ λόγο στὸν κ. Μερίκα, ἔχω χρέος, ώς Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας, ν' ἀπευθύνω θερμὸ καριτεσμὸ στὸ νέο μας συνάδελφο τοῦ ἐξωτερικοῦ συνοδευόμενο ἀπὸ τὶς καλύτερές μου εὐχές.

Κύριε συνάδελφε,

‘Η Ἀκαδημία μας ἔχει ἀνάγκη τῆς συνεργασίας ἀξιόλογων, ὅπως ἐσεῖς Ἐλλήνων, ἔρευνητῶν, ποὺ ἔργαζονται σὲ πανεπιστημιακὰ κέντρα τοῦ ἐξωτερικοῦ. Εἴστε λοιπὸν ιδιαίτερα εὐπρόσδεκτος. Σᾶς καλωσορίζω καὶ σᾶς ἀπευθύνω τὶς πιὸ θερμές εὐχές μου.

Παρακαλῶ τώρα τὸν κ. Μερίκα νὰ λάβει τὸ λόγο.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΡΙΚΑ

Μὲ περισσὴ εὐαρέσκεια προέρχομαι στὴν κατὰ τὴ σημερινὴ ὑποδοχὴ στοὺς κόλπους τῆς Ἀκαδημίας ὡς ἀντεπιστέλλοντος μέλους ἐξ Ἑλλήνων τῆς ἀλλοδαπῆς προσφώνησιν γιὰ τὸν κ. Ἀθανάσιο Θεολογίδη, διακεκριμένο ἵστρο, Καθηγητὴ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μιννεσότα (Τμῆμα Ὀγκολογίας καὶ Αἰματολογίας), γιὰ δύο, κυρίως λόγους:

Πρῶτον, γιατὶ σημαντικότατος στόχος τῆς Ἀκαδημίας εἶναι ὁ ἐμπλουτισμός της μὲ νψηλῆς στάθμης "Ἑλληνας Ἐπιστήμονας τῆς ἀλλοδαπῆς ἔνεκα τῆς προσφάτως καθιερωθείσης ἐπὶ διεθνοῦς πεδίου μελέτης τῶν παντοίων ἐπιστημονικῶν προβλημάτων· καὶ ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ πατρίδα μας δώσει διεθνῶς τὸ καλύτερον ἐφικτὸν ἐπιστημονικὸν τῆς παρὸν πρὸς συνέχιση τοῦ ἀπαράμιλλου ἴστορικοῦ πνευματικοῦ τῆς μεγαλείου.

Δεύτερον, διότι ὁ σήμερον ἐπισήμως τιμώμενος στὸ ἀνώτατο πνευματικό μας τέμενος διαθέτει ὅλα τὰ προσόντα, ἐπιστημονικὰ καὶ ἡθικοκοινωνικά, ἐνὸς ἄξιου στελέχους τῆς Ἀκαδημίας, διακονῶν εἰδικότερα στὸν μοριακὸ βιολογικὸ τομέα τῆς ὀγκολογίας καὶ αἴματολογίας, ὁ δποῖος ἀναμφισβήτητως κατέχει πυρηνικὴ θέση στὴν καθόλου ἵστρον βιολογία τῶν ἡμερῶν μας καὶ εἰδικότερα στὴν τοῦ καρκίνου, ὅπως μετ' ὀλίγον θ' ἀκούσουμε.

'Ιδού δύμως συνοπτικότατα τὰ κατ' αὐτόν.

'Εγεννήθη στὴν Πτολεμαΐδα τὸ 1931 καὶ εἶναι ἔγγαμος μὲ δύο παιδιά.

Τὴν μέση παιδεία του ἔσχε στὸ Πειραματικὸ Σχολεῖο τοῦ Παν/μίου Θεσσαλονίκης, καὶ τὴν Πανεπιστημιακὴ στὴν Ἰατρικὴ Σχολὴ τῆς ιδίας πόλεως (1949-1955).

'Απὸ τὸ 1956 ἕως 1957, ἐπὶ ἔτος, εἰργάσθη ὡς ἐσωτερικὸς ἵστρος (internship) στὸ St. Joseph Hospital καὶ ἀπὸ τὸ 1957-1961, ἐπὶ τετραετίαν, ὡς resident στὰ Πανεπιστημιακὰ νοσοκομεῖα τοῦ St. Paul καὶ τῆς Μιννεάπολης. Κατὰ τὴν ἔξαετία 1961-1967 διετέλεσε Fellow στὴν ὀγκολογία καὶ αἴματοτολογία στὸ νοσοκομεῖον τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Minnesota, ὡς στενὸς συνεργάτης, κατὰ περίθαλψην, ἐκπαιδευτικὴ ἀποστολὴ καὶ ἔρευνα, τοῦ κορυφαίου Ἀμερικανοῦ παθολόγου C. J. Watson.

'Αντιλαμβάνεσθε δτι: ὑπὸ τὰ ἄνω δεδομένα ἔτυχε μεστῆς βασικῆς καὶ κλινικῆς ἐκπαίδευσης.

Τὰ διπλώματά του τῆς Ἰατρικῆς καὶ τὸ διδακτορικὸν ἔλαβε τὸ 1955 καὶ 1965 ἀντιστοίχως στὴν Ἰατρικὴ Σχολὴ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὴν τῆς Μιννεάπολης. 'Απὸ τὸ 1962 ἕως τὸ 1967 διετέλεσε instructor τῆς ἐσωτερικῆς παθολογίας. 'Απὸ τὸ 1967 ἕως τὸ 1970 Assisstant Professor. 'Απὸ τὸ 1970 μέχρι τὸ 1974 Associate Professor. Καὶ ἀπὸ τὸ 1974 μέχρι σήμερα, ἥτοι ἐπὶ εἰκοσαετίαν, Full Professor στὴν Παθολογία καὶ εἰδικότερα στὸν τομέα Ὀγκολογίας-Αἴματολογίας.

‘Ακόμη διετέλεσε: μέλος 14 βιοϊατρικῶν ἔταιρειῶν, ὅπως καὶ τῆς ἐκδοτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ περιοδικοῦ Nutrition and Cancer, κριτικὸς ἐπόπτης ἐπτὰ ὑψηλοστάθμων ιατρικῶν περιοδικῶν, ἀφορώντων κυρίως στὸν καρκίνο, διδάσκαλος σὲ ὑψηλῆς στάθμης ὀγκολογικὰ καὶ αἰματολογικὰ κέντρα, καὶ ἐκπονητὴς πολλῶν, μοριακοβιολογικῶν κατὰ βάση, συγχρόνου τύπου ἐργασιῶν, μὲ ἀξιολογότερες τὶς ἔξης:

‘Η πρώτη καὶ βασικότερη ἀφορᾶ στὶς μεταβολικὲς σχέσεις δγκου καὶ ξενιστοῦ, καὶ εἰδικότερα στὴν παθογένεση τῆς καρκινικῆς κακεξίας, πρωτεύουσας ὡς πασίγνωστο κλινικῆς ἐκδήλωσης τοῦ καρκίνου, μὲ ὑπεύθυνον παράγοντα τοῦ tumor necrosis factors, ὑπ’ αὐτοῦ ταυτοποιηθέντα τὸ πρῶτον, ἥτοι πεπτίδια τινα. ‘Η θεωρία του αὐτὴ ἐνισχύθη πολὺ, μετὰ τὴν πρόσφατη ἀπομόνωση τῶν κυτοκινῶν καὶ τὴν κατάδειξη τοῦ ρόλου τους γιὰ τὴν κακεξία, ἔτσι ὥστε δ. κ. Θεολογίδης ν’ ἀναγνωρίζεται ὡς δὲ πρῶτος θεμελιώσας τὴν σήμερον κρατοῦσαν θεωρίαν περὶ καρκινικῆς κακεξίας. Πρόσφατες συγγενεῖς ἔρευνες τοῦ κ. Θεολογίδη ἔφεραν στὴν ἐπικαιρότητα τὴν ἐπαναστατικὴ συμπληρωματικὴ πρωτότυπη ὑπόθεση ὅτι ἔνζυμα παραγόμενα ὑπὸ τοῦ ἡπατος ἐκκρίνονται στὴν κυκλοφορία καὶ ἀσκοῦν τὴν ἐπίδρασή τους εἰς μακρὰν ἰστοὺς καὶ δὴ σὲ φλεγμονές, ἀνοσοεπιδράσεις καὶ κακρίου.

‘Η δεύτερη σημαντικὴ ἐργαστηριακὴ βιολογικὴ φαρμακολογικὴ του ἐργασία ἐντοπίζεται στοὺς μηχανισμοὺς τῶν μοριακῶν δράσεων τῶν ἀντινεοπλασματικῶν παραγόντων καὶ δὴ τῆς 5-φλενορορακίλης, κλασσικοῦ χημιειοθεραπευτικοῦ φαρμάκου, σὲ συμπαγεῖς δγκους· καὶ τῆς οὐρακίλης μουστάρδας σὲ λεμφώματα.

Καὶ ἡ τρίτη, αἰματολογικὴ καὶ ὀγκολογική, ἀφορᾶ στοὺς μηχανισμοὺς τῶν χημιειοθεραπευτικῶν φαρμάκων τῶν δγκων καὶ τῶν λευχαιμιῶν.

‘Ο δγκος καὶ ἡ ποιότητα τοῦ ἔργου μαρτυρεῖται: πρῶτον μὲ τὸν μεγάλο ἀριθμὸ τῶν σὲ ὑψηλόσταθμα περιοδικὰ ἐργασιῶν του καὶ περιλήψεών τους (141 καὶ 50 τὸν ἀριθμὸ ἀντιστοίχως), μὲ πρῶτο τὸ δγομά του σὲ πολλὲς ἀπ’ αὐτές· δεύτερον ἐκ τοῦ ὑψηλοτάτου ἀριθμοῦ τῶν ἀναφορῶν τοῦ ἔργου του, ἀνερχομένων σὲ 2500, καὶ τρίτον ἐκ τοῦ δὲ τοῦ ὑπῆρχε συγγραφεύς, μετ’ ἀλλων διακεκριμένων ἐπιστημόνων, ἐπτὰ κεφαλαίων σ’ ἐκλεκτὰ κλασσικὰ συγγράμματα.

‘Αξια ἔξαρσης εἶναι ἀκόμη ἡ ἔθνικοκοινωνικοπολιτιστικὴ του δραστηριότητα καὶ ἡ ἐν γένει κοινωνικὴ του παρουσία, μαρτυρούμενες ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα δεδομένα:

Συμπρόεδρος τῆς Ὀργάνωσης τῆς Μιννεσότας γιὰ τὴ δημοκρατία καὶ τὴν ἔλευθερία στὴν Ἑλλάδα. Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Μιννεσότα - Κύπρος. Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Μακεδονία. Μέλος τοῦ σωματείου φοιτητικὲς ὑποθέσεις τοῦ Πανεπιστημίου Μιννεσότας. Καὶ θερμὸς ὑποστηρικτὴς τεσσάρων σωματείων μὲ φιλανθρωπικὲς καὶ θρησκευτικὲς δραστηριότητες, ἐνδιαφέρουσες τὴν πατρίδα μας.

‘Τὸ τὰ ὡς ἄνω δεδομένα, μὲ περισσὴ εὐαρέσκεια καὶ ἐμπιστοσύνη, ἀκόμη δμως καὶ μὲ εὔοιωνες προσδοκίες, καλωσορίζουμε θερμῶς τὸν κ. Θεολογίδη στοὺς κόλπους τῆς Ἀκαδημίας.